

Landstingskontoret
Registraturen
Box 22550
104 22 Stockholm**Förslag till yttrande över
Betänkandet Dentalmaterialutredningen (SOU 2003:53)**Sammanfattning

Patientnämnden i Stockholms läns landsting fokuserar sitt yttrande på de frågor som verksamheten kommer i kontakt med och tillstyrker de förslag och överväganden som gäller:

- Kapitel 11, Kunskapsläget
- Kapitel 12, Bättre vård och bemötande
- Kapitel 14, Bättre kontroll av dentala material
- Kapitel 15, Förslag och övervägande om utbildning

Patientnämnden tar vidare inte ställning till förslaget till ändrat regelverk (kapitel 13.). Dock anser nämnden att de intyg som förutsätts i förordningen i fortsättningen utfärdas på blanketter som är gemensamt utformade för hela landet. Även formulär för begäran om förhandsbedömning som är gemensamt för alla landsting bör tas fram.

Patientnämnden kan konstatera att utredningen uppmärksammat nämndens arbete och att nämnden skulle kunna spela en viktig roll som stöd för patienter som relaterar sina sjukdomssymtom till dentala material i deras kontakt med tand- och sjukvården. Idag kan nämnden endast bistå dem som utför sin tandvård inom folktandvården. Ur patienternas synvinkel skulle det vara till fördel om all offentligt finansierad tandvård, det vill säga även de som utför sin tandvård hos privat vårdgivare, omfattades av patientnämnden, något som Stockholms läns landsting föreslagit i sitt yttrande över slutbetänkandet Tandvården till 2010 (SOU 2002:53).

KommentarerKapitel 11, Kunskapsläget

Amalgamets effekter och potentiella skadlighet i munhålan finns det olika uppgifter om. Däremot finns det skäl att misstänka att amalgam som tandfyllningsmaterial kan orsaka eller bidra till sjukdomssymtom hos känsliga personer.

Kvicksilver ger dock stora påvisbara skador i vår yttre miljö och Patientnämnden anser därmed att utfasningen av amalgam i tandvården bör påskyndas.

Kapitel 12, Bättre vård och bemötande

Patientnämnden kommer i kontakt med personer som upplever att de ej får den undersökning och utredning de är i behov av. Symtombilden är ofta komplicerad och det odontologiska behandlingsbehovet svårt att fastställa. Idag arbetar sjukvården och tandvården var för sig och nämndens erfarenhet är att det saknas ett samarbete mellan

vårdens olika professioner. Det är av stor vikt att de som misstänks ha hälsoproblem relaterade till dentala material får en likriktad undersökning och att det ej ska föreligga skillnader mellan olika landsting. En sådan undersökning och utredning kan också leda till att finna andra sjukdomar som kan ligga till grund för besvären och därmed utesluta onödiga fyllningsutbyten. Nämnden anser att en utvidgad vårdkedja med ett ökat samarbete mellan tand- och sjukvård är en viktig modell för att med en helhetssyn kunna bemöta dessa patienter.

Patientnämnden kan konstatera att utredningen uppmärksammat nämndens arbete och att nämnden skulle kunna spela en viktig roll som stöd för dessa patienter i deras kontakt med tand- och sjukvården. Idag kan nämnden endast bistå dem som utför sin tandvård inom folktandvården. Ur patienternas synvinkel skulle det vara till fördel om all offentligt finansierad tandvård, det vill säga även de som utför sin tandvård hos privat vårdgivare, omfattades av patientnämnden.

Kapitel 14. Bättre kontroll av dentala material

Alla dentala material bör ha fullvärdig innehållsförteckning för att i den enskilda behandlingen kunna undvika material som skulle kunna förvärra symtombilden hos överkänsliga personer. Även om det finns ett omfattande regelverk för medicinska produkter som också omfattar dentala material så förekommer avsaknad av fylliga innehållsdeklarationer just på material som används inom tandvården. Det finns heller inte något tillgängligt produktregister som omfattar samtliga produkter med innehållsdeklarationer och annan information som kan vara behövlig för tandläkare eller läkare i deras behandling av känsliga patienter.

Kapitel 15. Förslag och överväganden om utbildning

Kunskapen måste ökas vad gäller dentala material och dess biverkningar inom tand- och sjukvården. Patientnämnden anser det självklart att högskoleförordningen kompletteras med ett uttryckligt krav att man på tandläkarutbildningen får kunskaper om dentala material och hur de påverkar såväl munhåla som miljö.

Övrigt

Patientnämnden anser att det är av stor vikt att det ej ska föreligga skillnader vad gäller tolkningar av regelverk beroende på vilket landsting man som patient bor i. Ett sätt att komma till rätta med problemet är att likrikta administrationen och förenkla och snäva in tolkningsföreträdet för tandläkare och läkare.

Nämndens uppskattning är att skillnaderna kommer att minska med utredningens förslag gällande blanketter som är gemensamt utformade för hela landet och med formulär för begäran om förhandsbedömning som är gemensamt för alla landsting

Nämnden har tagit del av en väl genomarbetad utredning. Särskilt vill nämnden notera vikten av att de olika frågor som aktualiserats innefattar någon form av fortsatt uppföljning.

Christina Tallberg
Ordförande

Åsa Rundquist
Förvaltningschef